

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ПОРЕКЛА ИМОВИНЕ И ПОСЕБНОМ ПОРЕЗУ

Члан 1.

У Закону о утврђивању порекла имовине и посебном порезу („Службени гласник РС”, број 18/20), у члану 2. став 1. тачка 4) мења се и гласи:

„4) „издаци за приватне потребе физичког лица” представљају издатке које је физичко лице имало за приватне потребе који су утврђени у поступку утврђивања имовине и посебног пореза;”.

После тачке 4) додаје се тачка 5), која гласи:

„5) „имовина на коју се утврђује посебан порез” представља разлику између збира увећања имовине и издатака за приватне потребе физичког лица, са једне стране и пријављених прихода који су увећани за износ прихода који не подлежу опорезивању у Републици Србији, бестеретно стечене имовине, имовине стечене задуживањем, односно имовине стечене на други законит начин.”.

Члан 2.

У члану 4. став 1. после речи: „пореза” додају се речи: „и наплате посебног пореза”.

Члан 3.

У члану 11. став 2. после речи: „лица” додају се речи: „и издатака за приватне потребе физичког лица”.

Члан 4.

У члану 12. став 1. мења се и гласи:

„Претходни поступак спроводи Пореска управа на основу анализе ризика.”.

У ставу 2. речи: „изван годишњих смерница,” бришу се.

Члан 5.

У члану 14. став 1. речи: „незаконито стечена имовина” замењују се речима: „имовина на коју се утврђује посебан порез”.

У ставу 5. речи: „незаконито стечене имовине” замењују се речима: „имовине на коју се утврђује посебан порез”.

Члан 6.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Основица посебног пореза утврђује се у вредности имовине на коју се утврђује посебан порез, а коју чини збир ревалоризоване вредности те имовине за сваку календарску годину која је била предмет контроле.

Вредност имовине на коју се утврђује посебан порез се ревалоризује индексом потрошачких цена од последњег дана календарске године за коју је утврђена та имовина до дана доношења решења о посебном порезу.

Приход од посебног пореза припада Буџету Републике Србије.”

Члан 7.

У називу члана 20. после речи: „управе” додају се речи: „и министарству надлежном за послове финансија”.

Члан 8.

У члану 21. став 1. речи: „утврђивању незаконито стечене имовине и посебног пореза” замењују се речима: „поступку утврђивања имовине и посебном порезу”

Члан 9.

Члан 24. мења се и гласи:

„Члан 24.

Сва лица која у поступку утврђивања имовине и посебног пореза дођу до података у вези са тим поступком дужна су да чувају те податке као тајне податке у смислу закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација.”

Члан 10.

У члану 25. став 4. речи: „као професионалну тајну податке” замењују се речју: „податке”.

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, порески систем.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о утврђивању порекла имовине и посебном порезу усвојен је 29. фебруара 2020. године. Закон је ступио на снагу 11. марта 2020. године, а почиње да се примењује 12. марта 2021. године. Приликом израде подзаконских аката за примену Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу утврђено је да је неопходно изменити и допунити поједине одредбе овог закона до почетка његове примене, ради отклањања проблема који би могли да се појаве у његовој примени. Због тога су предложени измена назива израза „незаконито стечена имовина” у „имовина на коју се утврђује посебан порез”, како се овај израз не би поистовећивао са изразом „имовина проистекла из кривичног дела” и додавање израза „издаци за приватне потребе физичког лица” који је дефинисан као издаци које је физичко лице имало за приватне потребе, а ради утврђивања порекла прихода које је стекло физичко лице а није их потрошило на стицање имовине.

Из истог разлога предложено је прописивање надлежности Пореске управе за наплату посебног пореза.

Ради усклађивања са одредбама Закона о пореском поступку и пореској администрацији предложено је да подаци до којих Пореска управа дође у поступку утврђивања порекла имовине и посебног пореза не представљају професионалну тајну, већ тајне податке у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу (у даљем тексту: Предлог закона) предвиђени су измена израза „незаконито стечена имовина” и додавање израза „издаци за приватне потребе физичког лица”.

Чланом 2. Предлога закона предвиђена је, ради усклађивања са Законом о пореском поступку и пореској администрацији, надлежност Пореске управе за спровођење поступка наплате посебног пореза.

Чланом 3. Предлога закона врши се усклађивање са чланом 1. Предлога закона.

Чланом 4. Предлога закона предвиђено је да Пореска управа претходни поступак спроводи на основу анализе ризика. Приликом израде подзаконских аката за примену Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу утврђено је да је довољно и целисходно да се претходни поступак спроводи на основу информација које су садржане у анализи ризика, које претходе изради Годишњих смерница, а не на основу Годишњих смерница. На тај начин се избегава непотребно администрирање од стране Пореске управе.

Чланом 5. Предлога закона врши се усклађивање са чланом 1. Предлога закона.

Чланом 6. Предлога закона врши се усклађивање са чланом 1. Предлога закона и предвиђа да приход од посебног пореза припада Буџету Републике Србије.

Чланом 7. Предлога закона назив члана 20. Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу са садржином члана 20. Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу.

Чланом 8. Предлога закона врши се усклађивање са чланом 1. Предлога закона.

Чланом 9. Предлога закона врши се усклађивање са чланом 7. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19 и 144/20) којим је предвиђено да се тајним подацима сматрају подаци које је прикупила Пореска управа у поступку утврђивања пореза.

Чланом 10. Предлога закона врши се усклађивање са чланом 9. Предлога закона.

Чланом 11. Предлога закона предвиђено је да закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства из Буџета Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Уставни основ за ступање на снагу овог закона пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” садржан је у члану 196. став 4. Устава Републике Србије, који предвиђа да закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења.

Потребно је да овај закон ступи на снагу у року краћем од рока прописаног Уставом, како би се омогућило да подзаконски акти за примену Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу буду донети и ступе на снагу до почетка примене закона – 12. марта 2021. године.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Значење израза

Члан 2.

У смислу овог закона, поједини изрази имају следеће значење:

1) „имовина” означава непокретне и покретне ствари, регистроване или нерегистроване, као и друга имовинска права у Републици Србији и иностранству;

2) „пријављени приходи” јесу приходи физичког лица који су пријављени надлежном пореском органу;

3) „увећање имовине” представља позитивну разлику између вредности имовине физичког лица на крају у односу на почетак одређеног периода;

4) ~~„незаконито стечена имовина” представља разлику између увећања имовине и пријављених прихода за коју физичко лице не докаже да је стечена на законит начин.~~

„4) „ИЗДАЦИ ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА” ПРЕДСТАВЉАЈУ ИЗДАТКЕ КОЈЕ ЈЕ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИМАЛО ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ КОЈИ СУ УТВРЂЕНИ У ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА ИМОВИНЕ И ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА;”.

„5) „ИМОВИНА НА КОЈУ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОСЕБАН ПОРЕЗ” ПРЕДСТАВЉА РАЗЛИКУ ИЗМЕЂУ ЗБИРА УВЕЋАЊА ИМОВИНЕ И ИЗДАТАКА ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА, СА ЈЕДНЕ СТРАНЕ И ПРИЈАВЉЕНИХ ПРИХОДА КОЈИ СУ УВЕЋАНИ ЗА ИЗНОС ПРИХОДА КОЈИ НЕ ПОДЛЕЖУ ОПОРЕЗИВАЊУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, БЕСТЕРЕТНО СТЕЧЕНЕ ИМОВИНЕ, ИМОВИНЕ СТЕЧЕНЕ ЗАДУЖИВАЊЕМ, ОДНОСНО ИМОВИНЕ СТЕЧЕНЕ НА ДРУГИ ЗАКОНИТ НАЧИН.”.

Члан 4.

За вођење поступка утврђивања имовине и посебног пореза И НАПЛАТЕ ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА, у складу са овим законом надлежна је Пореска управа.

У Пореској управи образује се посебна организациона јединица за обављање послова одређених овим законом (у даљем тексту: Јединица Пореске управе).

Утврђивање вредности имовине

Члан 11.

При утврђивању вредности имовине узима се у обзир целокупна имовина физичког лица, а нарочито:

1) непокретне ствари (стан, кућа, пословна зграда и просторије, гаража, земљиште и др.);

2) финансијски инструменти;

3) удели у правном лицу;

4) опрема за обављање самосталне делатности;

5) моторна возила, пловни објекти и ваздухоплови;

6) штедни улози и готов новац;

7) друга имовинска права.

Начин и поступак утврђивања вредности имовине и прихода физичког лица И ИЗДАТАКА ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА прописује Влада.

Покретање претходног поступка

Члан 12.

~~Претходни поступак спроводи се у складу са годишњим смерницама које доноси директор Пореске управе, на основу анализе ризика. Годишње смернице нису јавно доступне.~~

ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК СПРОВОДИ ПОРЕСКА УПРАВА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РИЗИКА.

~~Претходни поступак може се покренути и изван годишњих смерница, на основу пријаве другог органа или по иницијативи физичког или правног лица.~~

Поступак контроле

Члан 14.

~~У поступку контроле утврђује се незаконито стечена имовина ИМОВИНА НА КОЈУ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОСЕБАН ПОРЕЗ физичког лица и њена вредност.~~

~~Физичко лице из става 1. овог члана има право да учествује у поступку контроле и да подноси доказе којима доказује законитост стицања имовине.~~

~~Неучествовање физичког лица у поступку контроле не одлаже даље вођење поступка.~~

~~У поступку контроле, Јединица Пореске управе сачињава записник о извршеној контроли, на који се сходно примењује закон који уређује порески поступак и пореску администрацију.~~

~~По окончању поступка контроле, Јединица Пореске управе доноси решење о утврђивању посебног пореза ако утврди постојање незаконито стечене имовине-ИМОВИНЕ НА КОЈУ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОСЕБАН ПОРЕЗ.~~

Пореска основица за посебан порез

Члан 15.

~~Основица посебног пореза утврђује се у вредности незаконито стечене имовине, коју чини збир ревалоризоване вредности утврђене незаконито стечене имовине за сваку календарску годину која је била предмет контроле.~~

~~Вредност незаконито стечене имовине се ревалоризује индексом потрошачких цена од последњег дана календарске године за коју је утврђена незаконито стечена имовина до дана доношења решења о посебном порезу.~~

ОСНОВИЦА ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА УТВРЂУЈЕ СЕ У ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ НА КОЈУ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОСЕБАН ПОРЕЗ, А КОЈУ ЧИНИ ЗБИР РЕВАЛОРИЗОВАНЕ ВРЕДНОСТИ ТЕ ИМОВИНЕ ЗА СВАКУ КАЛЕНДАРСКУ ГОДИНУ КОЈА ЈЕ БИЛА ПРЕДМЕТ КОНТРОЛЕ.

ВРЕДНОСТ ИМОВИНЕ НА КОЈУ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОСЕБАН ПОРЕЗ СЕ РЕВАЛОРИЗУЈЕ ИНДЕКСОМ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ОД ПОСЛЕДЊЕГ ДАНА КАЛЕНДАРСКЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ УТВРЂЕНА ТА ИМОВИНА ДО ДАНА ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ПОСЕБНОМ ПОРЕЗУ.

ПРИХОД ОД ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА ПРИПАДА БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Обука запослених у Јединици Пореске управе И МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА

Члан 20.

Запослени у Јединици Пореске управе и запослени у министарству надлежном за послове финансија који одлучују у другом степену по жалби, дужни су да похађају сталну обуку.

Програм и начин спровођења сталне обуке прописује министар надлежан за послове финансија, на предлог директора Пореске управе.

Обука судија

Члан 21.

Судије Управног суда које суде по тужби против коначних решења о посебном порезу морају имати завршену обуку за стицање посебних знања о утврђивању ~~незаконито стечене имовине и посебног пореза~~ ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА ИМОВИНЕ И ПОСЕБНОМ ПОРЕЗУ.

Обуку судија спроводи Правосудна академија.

Програм, начин спровођења и трајање обуке прописује Правосудна академија.

Судијама које су завршиле обуку Правосудна академија издаје сертификат о завршеној обуци.

Издавање и образац сертификата прописује Правосудна академија.

Члан 24.

~~Сва лица која у поступку утврђивања имовине и посебног пореза дођу до података у вези са тим поступком дужна су да чувају те податке као професионалну тајну.~~

СВА ЛИЦА КОЈА У ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА ИМОВИНЕ И ПОСЕБНОГ ПОРЕЗА ДОЂУ ДО ПОДАТАКА У ВЕЗИ СА ТИМ ПОСТУПКОМ ДУЖНА СУ ДА ЧУВАЈУ ТЕ ПОДАТКЕ КАО ТАЈНЕ ПОДАТКЕ У СМISЛУ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА.

Члан 25.

Новчаном казном у износу од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које на захтев Јединице Пореске управе и у року који она одреди не достави податке којима располаже (члан 7).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 100.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице и одговорно лице у правном лицу, државном органу и организацији, органу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и имаоцу јавних овлашћења новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које не чува ~~као професионалну тајну податке~~ ПОДАТКЕ до којих је дошло у поступку утврђивања имовине и посебног пореза (члан 24).

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство правде,

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу
Draft Law on Amendments and Additions Law on Investigating The Origin of Property and Special Tax

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума - /

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни

извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

- Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- /

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.